

Tárgytematika / Course Description

Etnográfia és etnológia

AKLM_BHTM022

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az előadások segítségével átfogó ismeretek nyújtása az etnográfia, etnológia területeiről, jellemzőiről.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Bevezetés a néprajzba. A magyar néprajztudomány története, kutatási ágai.

A legfontosabb szakirodalom, források, kutatási irányzatok megismertetése.

Magyar etnográfiai csoportok, néprajzi tájak, különösen szűkebb régiókhhoz tartozó tájak és kultúrájuk (Szigetköz, Rábaköz, Hanság, Sokoróalja).

Rítus és ünnep. Ünnepi viselkedés.

Népszokások. Jeles napok szokásai, naptári ünnepek, kiemelve szűkebb hazánkra vonatkozó kutatásokat.

Népszokások. Jeles napok szokásai, naptári ünnepek, kiemelve szűkebb hazánkra vonatkozó kutatásokat.

A magyar nép hiedelemvilága, világképe, és annak megjelenése más folklór műfajokban. Hiedelemlények, természetfeletti képességű emberek (táltos, garabonciás, boszorkány) és hozzájuk fűződő népköltészeti alkotások (hiedelemmonda, ráolvasás).

Népi vallásosság. Búcsújárás néprajza. Ünnepek szervező egyéniségei, szertartás vezetői (szent ember, vőfély).

Népköltészet (népmese, népmonda, közmondás) kutatástörténete, műfaji sajátosságai, típusai. Népköltészet (népballada, népdal) kutatástörténete, műfaji sajátosságai, típusai.

Tárgyi néprajz: népi építészet, lakáskultúra, népi táplálkozás, táji ételek, magyar népviseletek.

A kulturális antropológia elméleti irányzatai, tudománytörténete, kézikönyvei (evolucionizmus, funkcionalizmus, strukturalizmus, kultúrtörténeti iskola, antropológia a hatvanas évektől).

Betekintés az európai etnológiába.

Betekintés a világ népeinek néprajzába.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele és a vizsgára bocsátás feltétele: az előadáson való aktív részvétel (50%).

Vizsga követelmény: a félévi előadások és a kötelező irodalom anyagából.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Mühlmann, W. E.: Geschichte der Anthropologie (Frankfurt a. M.–Bonn, 1968);

Magyar Néprajz IV. Életmód. Főszerkesztő: Balassa Iván, Budapest, 1997.

Magyar Néprajz V. Népköltészet. Főszerkesztő: Vargyas Lajos, Budapest, 1988.

Magyar Néprajz VI. Népzene- Néptánc- Népi játék. Főszerkesztő: Dömötör Tekla, Budapest, 1990.

Magyar Néprajz VII. Népszokás- Néphit- Népi vallásosság. Főszerkesztő: Dömötör Tekla, 1990.

Kaschuba, Wolfgang: Európai etnológia. (Antropos) Debrecen, 2004.

Erixon, Sigurd: Bevezetés az európai etnológiába. (Ethnographia) 1944 1-17.

(PhD)

Oktató: Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna
etnográfus, egyetemi docens